

“Vətən, səni sevmək hələ az imiş...”

Vətənimiz Azərbaycanın qədim məskənlərindən biri də ulu Borçalıdır. Borçalıdakı soydaşlarımız Azərbaycanı ruhlarında, canlarında ülvı bir sevgi ilə yaşıdlarlar.. Harada yaşamasından asılı olmayaraq, soydaşlarımız üçün müqəddəs hissələri ifadə edən Vətən belə sevgili Vətəndir! Borçalılar üçün Vətən eşqi, Azərbaycanı öz doğma Vətəni hiss etmək duyğusu, məncə, ən ali duyğudur. Vətənimizin dar gündündə yurdumuzun ığid və cəsur oğullarının sırasında düşmənə qarşı qəhrəmancasına vuruşan Borçalı əsilli oğullarımızın sorağı gəldikcə qəlbimi qürur hissi bürüyürdü.

Ölməmək naminə ölümə gedənlər...

... 2020-ci ilin payızında Qarabağda torpaqlarımızın azad edilməsi uğrunda ölüm-dirim savaşı gedidi. İkinci Qarabağ mühəribəsinin qəhrəmanları – ölməmək naminə ölümə gedənlər arasında yüzlərlə Borçalı əsilli ığidımız vardi. Onlar Vətənin dar gündündə döyüş bölgələrində hünər göstərdilər, şəhid ve qazi oldular. Hər qarışı şəhid qanı ile suvarılmış əzəli-əbədi torpaqlarımız, sinəsi dağlı dağlarımız ığidlərimizi harayayırdı. Dədə-baba torpaqlarımızın mənfur düşmənin tapdağından azad edilmişsi uğrunda gedən döyüşlər, axıdılan nəhaq qanlar ığid oğullarımızı yumruq kimi birləşdirdi. Onların qəlbində düşmənə qarşı qisas və nifrət hissi güclü idi. Vətənimizin azadlığı uğrunda şəhidlik zirvəsinə ucalan Borçalı əsilli on iki əshidimizin adı da Vətən mühəribəsində tarixə həkk olundu.

Bu yazımızda iki qəhrəman – bir şəhid və bir qazi həmyerimin şərəfli döyüş yoldan səhbət açıram...

Şəhidlərin könül evi isti ürəklərdir, soyuq məzarlar deyil...

Borçallı əsilli şəhidlərimiz və qazilərimiz haqqında yazmağı, örnekler verməyi də özüm üçün müqəddəs əməl, vəfa borcu bilirəm. Vətən yolunda canlarını qurban vermiş oğullarımızın adlarını her birimiz sevə-sevə və ömür boyu qəlbimizdə yaşatmalıyıq. Şəhidlərin ölümü adı ölümlərə bənzəməz! Onların şəhidlik zirvəsinə qovuşduğu günlər yaddaqalan tarixə çevrilir.

Ötən 44 gəne sığan Vətən savaşında ığid oğullarımız neçə-neçə insan ömrünə sığmayan qəhrəmanlıqlar göstərdilər. Bu gün xalqımızın mərd, dəyərli övladlarının işiqli xatirələri altında baş əyirik. Onların könül evi isti ürəklərdir, soyuq məzarlar deyil...

Şəhidlərimizin adları minlərin, milyonların qəlbində qəhrəmanlıq nümunəsi kimi yaşayırlar. Həmin adalar sırasında ölməzliyə qovuşanlardan biri də dağ üzəkli, zirvə təpəli, Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı İlqar Mirzəyevin adıdır. İlqar Borçalıda doğulsa da, arzularının ünvanı Azərbaycan idi. Nağıl-nağıl arzularla böyükən İlqar Vətənin dar gündündə düşmənə qarşı silahlanıb döyüşlərə atıldı, sinəsini düşmən güləsine sıpər etdi. Vətənin bir qarış torpağı da, birçə qara daşı da ona əziz idi. Yeri daima boş görünən bu ığid Vətən oğlunun ürəyində əzəli-əbədi torpaqlarımızın düşmən tapdağından azad ediləcəyi ilə bağlı bir inam vardi. Elə bu inamla da Tanrıının ona bəxş etdiyi qısa ömür möhəltində adını tarixə yazdı.

O, 1973-cü ildə Qardabani rayonunda dünyaya göz açıb və 1980-1990-ci illərdə orada orta məktəbdə oxuyub. Orta məktəbi bitirdikdən sonra Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinə daxil olub və bu məktəbdə artilleriyaçı ixtisasına yiyələnib, leytenant rütbəsi ilə xidmətə başlayıb. Hələ Ali Hərbi Məktəbdə xidmət edərkən qısa vaxtدا o, tağım komandırlığında böyük komandırlığını, kapitan rütbəsinə qədər yüksəlib. O illərdə nümunəvi xidmət edən, medallarla və mükafatlarla təltif olunan İlqar Mirzəyevə vaxtından əvvəl mayor rütbəsi verilib. Sonrakı illərdə Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Hərbi Akademiyasında ixtisası üzrə təhsilini təkmilləşdirən qəhrəmanımız N sayılı

hərbi hissə komandirinin müavini kimi xidmətini davam etdirib və polkovnik rütbəsinə qədər yüksəlib.

Aprel döyüşləri zamanı komandir olan İlqar Mirzəyev öz hərbi hissəsi ilə cəbhənin Tərtər rayonu istiqamətində gedən döyüşlərə qatılıb, əlverişli mövqelərin, strateji yüksəkliklərin, məşhur Talış zirvəsinin işğaldan azad edilməsində böyük şücaət göstərib.

Polkovnik İlqar Mirzəyev 2020-ci ildə Tovuz istiqamətində gedən döyüşlər zamanı qəhrəmancasına şəhid olub, ölümü ilə ölməzliyə qovuşub. İkinci Fəxri xiyabanda uyuyan qəhrəman zabit ölümündən sonra döyüşçü üçün ən yüksək ada – “Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı” adına layiq görürlər.

miş neçə-neçə qazi və məharibə veterani olan ığid oğullarımız da var.

Onlar da Vətənə oğul borcunu qaytarmaq üçün 44 günlük Vətən savaşında ığidlilikə vuruşublar. Onların sırasında ən gənc olanı qazi Cavid Aşirov. Cavid dəfələrlə həmsöhbət olmuşam. Onun yerinə kim olsayıd, danışdıqca içindəki ağrılara qırıla-

yaralandığım an heç yadımdan çıxmır. O gün qırıcı təyyarədən atılan mərminin partlayışı ilə hər tərəf tüstüduman içindəydi, göz-gözü görmürdü. Həmin anlarda əvvəlcə yaralandığımı belə hiss etməmişdim. Bir qədər sonra ayağımdakı dəhşətli ağrıdan huşum itirmişəm. Gözümü açanda əsgər yoldaşımın və komandirimin yerində olmadığını gördüm. Partlayış dalğası onları bir xeyli aşağı atmışdı. Arxası üstə uzananda gördüm ki, qəlpə diz qapağı dağıdır. Sümüyün üstü açıq idi. Ayağında hissəyyatın olub-olmadığını yoxlamak üçün barmaqlarımı hərəkət etdirdim. Həmin an Allahıma şükürər dilədim ki, hissəyyatım itməyib. Düşmən isə minaataşlardan hələ də atəş açmaqdə davam edirdi. Xoşbəxtlikdən yaxınlığımızda yerləşən digər artilleriya bölməsində həkim var idi. Məni çətinliklə həmin həkimin yanına çatdırıbildilər. Ağrıkəsici vuruldu və ilk tibbi yardım göstərildi. Beləcə, ayağımı itirmədiyimə görə Allaha gecə-gündüz şükür edirəm.

Cavid yaralanmadan əvvəl də həyatla ölüm arasında çarpışıb. Satalarla düşmən mühəsirəsində qalıb. Onun ölümün caynağından qurtulması, doğrudan da, Allahın möcüzəsi olub. Bu, ağrı-acılı, qanlı-qadəli və qələbə sevincinə qədər gələn döyüş yolu Vətənin hər qarış torpağı üçün canından və qanından keçməyə hazır olan cəsur bir gəncin həyat hekayəsidir.

Xalqımız belə ığid oğulları ilə fəxr edir. Qədirbələn insanlar Cavidə də tez-tez baş çəkir, səhhəti ilə maraqlanır, dəstək olurlar. Millət vəkili, Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsinin sədri Qənirov Paşaevə da Azərbaycan Vətən mühəribəsinin cəsur qazisi Cavid Aşirovla görüşüb, onun döyüş yolu, saqliq durumu, qayğıları ilə maraqlanıb, ürək sözlərini bölüşüb. Komitə sədri müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə xalqımıza şanlı zəfer qazandırmış ordumuzun döyüşçülərinin hər birinin dövlətimizin diqqət mərkəzində olduğunu, onların xidmətlərinin qədirbilənliliklə qarşılığını deyib.

Qazi Cavid Aşirov Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin imzaladığı sərəncamlarla “Vətən mühəribəsi iştirakçı”, “Cəsur döyüşçü”, “Cəbrayılın azad olunması” və “Qubadlının azad olunması” medalları ilə təltif edilmişdir. Amma o, nə medal, nə orden, nə də mükafat üçün döyüşüb. Cavid ali bir məqsəd uğrunda vuruşub, yaralanıb, sağlamlığını itirib. O, aylarla müalicə və müayinələrdən keçib. Hazırda ev şəraitində müalicəsini davam etdirir. Hələ də ayağında qəlpə yaraları qalmaqdadır. Allahdan ona şəfəqət və şəfalar dileyirik. O, gəncdir. Arzularının çıçək açan dövrüdür. Gözel arzularının işığında nurlu sabahların eşqi ilə yaşayır və deyir:

– Vətənin bir qarış torpağı yüz ömrə dəyər!..

Bəli, qəhrəman döyüşçü çox haqlıdır – “Vətən, səni sevmək hələ az imiş!..”

“Son damla qanına söykən!..”

Şəhidlər haqqında yazarkən, təsvərvürümde onların işiqli simasını, vətənpərvər ruhunu, zəngin mənəvi aləmini özündə əks etdirən bərbəzəksiz, rəngsiz-boyasız bir tunc heykəl canlanır. Çünkü şəhidlərimizin qəhrəman obrazı və məğrur, mənalı abidəsi xalqımızın üzəyində heykəl dönüb. Ürəklərdə ucalan, ilahi duyğan və zərif naxışlardan yaranan şəhid heykəllərinə heç bir rəng, boy a gərək deyil.

Şəhidlər də, qazilər də canında son taqəti, son tabı, damarında son damla qanı qalanacaq, qanına, canına söykənib vuruşan cəsur oğullardır. Onların ığidliyi haqqında düşünəndə qəhrəmanlarımızın obrazını əks etdirən şairin bu təsirli və hərərətli, son dərəcə qüdrətli misraları yadına düşür:

Son damla qanına söykən,
Möhkəm ol, möhkəm ol, möhkəm!
Vətən sevdalı duyğulara
Kökənərkən...

...O duyğuların işığında Borçalıya gedən yollar, Borçalıdan gələn yollar – Vətən yolları üçün darıxdım və bir anlıq o yerləri görməyə can atdım... İkinci Qarabağ savaşına qatılan Borçalı əsilli qazilərimiz arasında ana kəndim Faxralıda doğulub boy-a-başa çatmış, o yerlərin sərin havasını udmuş, saf sularından içmiş, dağlarından güc al-

qırıla qalardı. Cavid kimi qazilərimizin keçib gəldiyi döyüş yoldan səhbət açanda, ruhumda bir Vətən nəğməsi dillənir, bu misralar dilimdə qafiyələnir:

Açıq aq çiçəklər...al qana döndü,
Aq atlı oğlanlar aslana döndü,
Şəhidlər ölmədi, dastana döndü,
Dastan sigmaz min varaga, ay Vətən!

Anam Qarabağın hər qarışında,
Yuyular qanımız yaz yağışında,
Şəhid anasının hər ağırsında
Ahı getdi dağdan-dağa, ay Vətən!

...Cavid Aşirov Bakı Dövlət Universitetini bitirdikdən sonra heqiqi hərbi xidmətə gedib. İkinci Qarabağ savaşa zamanı mühəribənin ən qaynar nöqtələrində vuruşub. Füzuli, Cəbrayıl və Qubadlının azad edilməsi uğrunda gedən döyüşlərdə iştirak edib. Qubadlı ərazisində gedən qanlı döyüşlər zamanı düşmən güləsine tuş gəlib. Yaralanıb və sağ qaldığına min dəfə şükür edib. Çünkü neçə-neç ığid döyüşü yoldaşının qəhrəmancasına şəhid olduqlarını öz gözləri ilə görmüşdü. Cavid deyir:

– D-44 topları ilə silahlanan divizionda baş tuşlayıcı idim. Öndəki qüvvələri artilleriya dəstəyi ilə himayə edib, düşmənин hücumunun qarşısını almaliydik. Yaralanana kimi Xocavənd, Cəbrayıl və Qubadlı rayonlarının ərazilərində vuruşmuşam. Üzərimizə hava həmləsi zamanı qırıcı təyyarədən açılan atəş neticəsində

Həzi HƏSƏNLİ,
Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin
üzvü, şair-publisist